

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek – A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térség a polgárok szolgálatában

(COM(2009) 262 végleges)

(2010/C 128/14)

Előadó: **Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS**

Társelőadó: **Cristian PÎRVULESCU**

2009. június 10-én az Európai Bizottság úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 262. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek – A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térség a polgárok szolgálatában

COM(2009) 262 végleges.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Foglalkoztatás- és szociálpolitika, uniós polgárság” szekció 2009. október 15-én elfogadta véleményét.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2009. november 4–5-én tartott, 457. plenáris ülésén (a november 4-i ülésnapon) 152 szavazattal, 1 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Ajánlások

1.1. Az emberi jogok védelme és előmozdítása az utóbbi években háttérbe szorult az EU menetrendjében. A legfontosabb politikai cél a tagállamok biztonsága lett, ezt pedig úgy tekintik, mintha összeegyeztethetetlen volna a szabadság kibontakoztatásával és az alapvető jogok védelmével.

1.2. Az igazságügyi és biztonságpolitikáknak védeniük kell a szabadság értékeit. Az EGSZB úgy véli, hogy e politikák kialakításakor az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény és az Európai Unió Alapjogi Chartája által garantált alapvető jogok védelméből kell kiindulni.

1.3. A biztonságpolitikák nem csorbíthatják az egész Unióban közösen vallott alapvető értékeket (emberi jogokat és polgári szabadságjogokat) és a demokratikus elveket (jogállamiságot). Az egyének szabadsága ugyanolyan fontos, mint a közösség és az állam biztonsága. Egyes politikai javaslatokban ugyanazt a hibát fedezhetjük fel, amelyet korábban már elkövettek: a biztonság fokozása érdekében feláldozzák a szabadságot.

1.4. Az alapvető jogok és szabadságjogok védelmét meg kell erősíteni egy európai szinten közismert és szilárd politikai hatóság révén, ezért az EGSZB támogatja Durao Barroso elnök arra irányuló javaslatát, hogy hozzák létre az igazságügyért, az alapjogokért és a polgári szabadságjogokért felelős európai biztosi posztot. Az EGSZB reméli, hogy ezt a főigazgatóságot felelősségének jelentőségéhez mérten ellátják a szükséges politikai eszközökkel, valamint szervezeti és pénzügyi erőforrásokkal.

1.5. Az EGSZB ugyanakkor sajnálja, hogy a bevándorlás és a menekültügy egy másik, a belbiztonsági ügyekkel foglalkozó biztos hatáskörébe tartozik. Helytelen politikai üzenetet közvetít az,

hogy a bevándorlást a biztonsággal kapcsolják össze, és elválasztják az alapjogok védelmétől. Az EGSZB azt ajánlja, hogy az új Európai Bizottságban a menekültügyi és a bevándorláspolitikai – ugyanazon politikai irányítás alatt – szorosan kötődjön az alapvető jogok védelméhez.

1.6. A Lisszaboni Szerződés életbelépésével a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséggel kapcsolatos politikák szélesebb jogalapot nyernek, ezért az EGSZB úgy véli, hogy az Unió az Európai Bizottság által javasoltaknál ambiciózusabb célokat is kitűzhet.

1.7. Az EGSZB azt ajánlja, hogy a 2252/2004/EK rendelet módosításának céljával vizsgálják felül a szabad mozgásra vonatkozó jogszabályokat.

2. A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség

2.1. Az Unió szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térsége döntő szakaszához érkezett. 1999 óta a Tanács két ötéves tervet fogadott el: a tamperei programot (1999–2004) és a hágai programot (2004–2009).

2.2. Tampere után tíz évvel még mindig nem sikerült elérni a kitűzött célokat. Az EU még mindig nem a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége. Ez a tíz év során tett előrelépés nem volt elég, ⁽¹⁾ sőt, egyenlőtlen volt. A stockholmi Európai Tanács új alkalmat nyújthat Tampere szellemének felélesztésére.

⁽¹⁾ A korábbi alelnök, Franco Frattini elismerte, hogy a célkitűzéseknek csak 53 %-át sikerült megvalósítani.

2.3. A közös bevándorlási és menekültügyi politika, valamint a határpolitika terén jelentős haladást értek el, kivéve a legális és a munkavállalási célú bevándorlás területét, amely vonatkozásában a Tanács továbbra is egyhangú szavazással dönt.

2.4. A büntetőügyekben megvalósuló rendőrségi és igazságügyi együttműködéshez kapcsolódó politikákat eddig kormányközi megfontolások irányították magas fokú bizalmatlanság közepette és az egyhangúság követelménye mellett, amely nagymértékben megnehezítette közös jogszabályok európai szintű elfogadását.

2.5. A stockholmi program végrehajtására valószínűleg már a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően kerül sor, úgy-hogy a Tanács e politikák közül sokat a rendes jogalkotási eljárás, valamint az Európai Parlamenttel közösen, az együtdöntési eljárás alkalmazásával fogad majd el, aminek köszönhetően az EU-nak alkalma nyílik ambiciózusabb célkitűzéseket meghatározni – bár már a jelenlegi Szerződés is lehetővé teszi a szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség kialakítását, amelyre Európának szüksége van.

2.6. A stockholmi program elfogadásához vezető folyamatot számos hozzájárulás segítette, például az Európai bevándorlási és menekültügyi paktum, ⁽²⁾ az európai bel- és igazságügyi politikák jövőjével foglalkozó tanácsadó csoport jelentései, ⁽³⁾ valamint az Európai Bizottsághoz a szabadság, biztonság és a jog érvényesülése jövőjével kapcsolatban szervezett nyilvános konzultáció (A következő öt év prioritásairól szóló konzultáció 2008 szeptemberében és novemberében ⁽⁴⁾) keretében beérkezett dokumentumok.

2.7. Az Európai Bizottság 2009 júniusában közzétette „A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térség a polgárok szolgálatában” ⁽⁵⁾ című közleményét, amely alapján ez a vélemény ismerteti az EGSZB-nek a stockholmi folyamatról alkotott észrevételeit és ajánlásait.

2.8. Az EGSZB jelenleg saját kezdeményezésű véleményen ⁽⁶⁾ is dolgozik, amelyben azt javasolja, hogy az Európai Uniónak a bevándorlásról és a határvédelemről szóló jogszabályai kellőképpen tartsák tiszteletben az emberi jogokat, és fordítsanak kiemelt figyelmet valamennyi polgár szabadságára és biztonságára. Ezzel a véleménnyel az EGSZB hozzájárul a stockholmi program előkészítéséhez is.

⁽²⁾ Európai bevándorlási és menekültügyi paktum, Európai Unió Tanácsa, Brüsszel, 13440/08, 2008. szeptember 24.

⁽³⁾ A belügyi politikák jövőjével foglalkozó tanácsadó csoport jelentése „Liberty, Security, Privacy: European Home Affairs in an Open World”, 2008. június.

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/justice_home/news/consulting_public/news_consulting_0001_en.htm.

⁽⁵⁾ COM(2009) 262 végleges.

⁽⁶⁾ Az EGSZB 2009. szeptember 4-i véleménye: Az alapvető jogok tiszteletben tartása a bevándorlással kapcsolatos európai politikákban és jogszabályokban, előadój: Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS (Lásd: A Hivatalos Lap legutóbbi száma, 29. o.).

3. Általános megjegyzések

3.1. Az EGSZB helyesli és támogatja azt az elvet, amely szerint a stockholmi menetrend politikai prioritása a polgárok érdekeit szolgáló, a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése térségének a megvalósulásában rejlik. Az elkövetkező öt év egyik legfontosabb kihívása – különösen a Lisszaboni Szerződés jóváhagyása után – a **polgárok Európájának felépítése** lesz, ezért az Unió politikai prioritásait hozzá kell igazítani ehhez a célkitűzéshez. Az EGSZB három évvel ezelőtt saját kezdeményezésű véleményét fogadott el az európai polgárság érzékelhetőbbé és kézzelfoghatóbbá tételéről. ⁽⁷⁾ Javítani kell az uniós polgárság intézményének minőségén, hogy nyitottabbá, egyenlőbbé és az integráció szempontjából előnyösebbé váljon, valamint hogy a megkülönböztetés minden fajtáját elkerülje.

3.2. Az EGSZB szintén üdvözli, hogy a közleményben prioritásként határozták meg a **jogok Európájának** létrehozását, mivel az Alapjogi Chartában rögzített alapvető jogok és szabadságok védelme az Unió lényeges értéke. ⁽⁸⁾

3.3. Noha az alapvető jogok európai védelmi rendszere meglehetősen fejlett, e jogok tényleges tiszteletben tartása nem garantált az EU-ban, különösen amikor a közösségi jog nemzeti, regionális és helyi szintű alkalmazásáról van szó. A stockholmi programnak **világos, nagyra törő és teljes stratégiát kellene tartalmaznia az alapvető jogoknak a szóban forgó térségben történő védelméhez és megőrzéséhez**, és lehetővé kellene tennie azt, hogy a jogok Európája szilárd, globális legyen, és valamennyi kormányzati szinten biztosítsák.

3.4. Az EU az utóbbi években prioritásként kezelte az emberi és szabadságjogok, valamint az igazságszolgáltatás védelmét. Az EGSZB úgy véli, hogy a valóban a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megteremtéséhez a három dimenzió megfelelő egyensúlya szükséges. Az elfogadandó biztonságpolitikáknak védeniük kell a szabadság és a jogállam értékeit. E politikáknak az Emberi Jogok Európai Egyezménye és az EU Alapjogi Chartája által garantált alapvető jogok védelmén kell alapulniuk.

3.5. Az emberi jogokat mint univerzális és oszthatatlan jogokat nem csupán az Unió polgárai, hanem valamennyi ember számára biztosítani kell. „A jogok és a jogállamiság Európája” nem korlátozódhat kizárólag a tagállamok állampolgáira: annak az Unió területén tartózkodó személyek összességére ki kell terjednie. Más különben a térség személyes vetülete nem volna összeegyeztethető az Európai Unió alapját képező értékekkel és elvekkel: a megkülönböztetés tilalmával, a méltányos és egyenlő bánásmóddal, valamint a szolidaritással. A stockholmi programnak figyelembe kell vennie, hogy a nemzetközi és európai egyezményekben és szerződésekben szereplő számos jog és szabadságjog mindenkire vonatkozik, függetlenül nemzetiségétől, állampolgárságától, vagy bevándorló státuszától.

⁽⁷⁾ HL C 318., 2006.12.23., 163. o.

⁽⁸⁾ HL C 218., 2009.9.11., 60. o.

3.6. E programnak követnie kell az 1999-es tamperei programot, amelynek keretében a Tanács az európai polgárok és a harmadik országból érkezők közötti egyenlő bánásmód elvét és a megkülönböztetésmentesség elvét fogadta el súlypontként, amit az új szerződés megerősíthet. Ez pedig az EU Alapjogi Chartáját jogilag kötelező érvényűre váltja, és lehetővé teszi az Unió számára, hogy csatlakozzon az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez (EJEE).

3.7. Az EGSZB úgy véli, hogy 2011 után az EU Alapjogi Ügynökségét erősíteni kell azáltal, hogy költségvetését növelik, hogy új értékelési hatáskörökkel bízzák meg, valamint azáltal, hogy javítják a többi uniós ügynökséggel és szervvel – például az európai adatvédelmi biztossal (EDPS) vagy az európai ombudsmannal – való együttműködését. Ugyanígy az ügynökség függetlenségét is növelni kell, és az EGSZB-t a civil társadalom képviselőjeként be kell vonni a munkájába.

3.8. A stockholmi program sikere érdekében az Európai Bizottság egy öt pilléren nyugvó **módszert** javasol, amelyekkel az EGSZB egyetért. Ezek a pillérek a következők: 1. A bel- és igazságügy területén kidolgozott politikák megfelelő integrálása az Unió egyéb szakpolitikáiba; 2. Az európai szinten elfogadott szabályok, valamint azok nemzeti szintű végrehajtása közötti eltérések csökkentése, továbbá konkrét intézkedések kidolgozása; 3. az európai jogszabályok minőségének és hatásainak javítása; 4. az elfogadott jogi aktusok és felállított ügynökségek értékelésének jobb felhasználása; és 5. megfelelő pénzügyi eszközök rendelkezésre bocsátása.

3.9. Az EGSZB továbbra is aktívan együttműködik majd az európai politikák minőségének és hozzáadott értékének, továbbá az alapvető jogokra, az arányosság elvére gyakorolt hatásuk, valamint a morális, szociális és gazdasági szempontból kifejtett hatásaik értékelésében.

3.10. Az EGSZB így továbbra is együttműködhet a **jobb jogalkotásra irányuló** és az európai igazságügyi rendszer minőségét és megfelelő ügyvitelét **értékelő európai stratégia** kialakításában, valamint az ennek keretében elfogadott szabályok alkalmazásában és hatásaik elemzésében.

3.11. A stockholmi programhoz kapcsolódóan sokkal komolyabbnak és világosabbnak kellene lenniük az Európai Unió által az elérendő célokra és tervekhez kapcsolódóan vállalt kötelezettségeknek. Az EGSZB javasolja, hogy határozzanak meg egy sor kulcsfontosságú mutatót és egy ideiglenes listát a megvalósítandó célokról, amely eszközök segítségével a program megvalósítása során, valamint annak végén tárgyilagosan értékelhető az elért haladás.

3.12. Az EGSZB üdvözlöi az elfogadott cselekvési irányvonalakat, ugyanakkor amellett foglal állást, hogy a program prioritásait világosabban ismertessék, valamint hogy egészítsék ki pénzügyi támogatásra vonatkozó vállalásokkal.

3.13. Az EGSZB elismeri az Európa Tanácsnak a jog hatékonyságával és megfelelő alkalmazásával kapcsolatos számos állásfoglalása és ajánlása révén tett értékes hozzájárulását, és kéri az Európai Bizottságot, hogy építse be azokat az európai uniós

polgári és büntetőjog területén esedékes jövőbeli változtatásokba. ⁽⁹⁾

4. Részletes megjegyzések

4.1. A polgárok jogainak érvényesítése – a jogok és a jogállam Európája

4.1.1. Az ENSZ Közgyűlése által 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata kimondja egy közös elv- és értékrendszer egyetemességét. Az 1950-ben Rómában aláírt *Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény* (EJEE) – amelyhez valamennyi tagállam csatlakozott – és az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) képezi e jogok tiszteletben tartásának alapját és garanciáját az EU egész területén.

4.1.2. Az Európai Unió Alapjogi Chartája kilenc olyan jogot is magában foglal, amely az EJEE-ben nem szerepelt. A Charta megerősíti a jogbiztonságot a személyek alapvető jogainak védelme terén, és az uniós intézményekre és a tagállamokra vonatkozik majd, különösen a közösségi jogszabályok alkalmazásakor.

4.1.3. **A személyek szabad mozgáshoz való joga** az európai polgárság egyik legalapvetőbb joga. A belső határokon történő ellenőrzések megszüntetése, valamint a schengeni térségen belül a mozgásszabadság és a tartózkodási szabadság megvalósulása az európai integráció utóbbi tíz évének legfontosabb előrelépései közé tartozik.

4.1.4. Az EGSZB ugyanakkor jelzi aggodalmát azzal kapcsolatban, hogy e jog gyakorlásának az Unió jelentős részében még számos korlát és akadály áll az útjában. Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy az Unió polgárainak és azok családtagjainak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004/38/EK irányelvét nem megfelelően ültették át a nemzeti jogszabályokba. Átültetését elégtelennek ítélte az Európai Bizottság, ⁽¹⁰⁾ az Európai Parlament és számos szakértői jelentés, arról nem is beszélve, hogy az a megadott határidőre ⁽¹¹⁾ nem valósult meg.

4.1.5. Az EGSZB kedvezően fogadja a szóban forgó irányelv jobb átültetésére és végrehajtására vonatkozó iránymutatásokról szóló európai bizottsági közleményt. A nemzeti hatóságok által alkalmazott valamennyi olyan eltérést és kivételt, amely a személyek szabad mozgáshoz való jogára vonatkozik, korlátozottan kell értelmezni, és maradéktalanul összeegyeztethetővé kell tenni az Európai Közösségek Bíróságának joggyakorlatával. ⁽¹²⁾ Javítani kell a határon át ingázó munkavállalók szociális és munkajogainak védelmét, amint azt az EGSZB már számos véleményében javasolta. ⁽¹³⁾

⁽⁹⁾ Lásd „Az Európa Tanács vonatkozó állásfoglalásai és ajánlásai a jog hatékonysága és korrekt alkalmazása területén” (*Relevant Council of Europe Resolutions and Recommendations in the field of efficiency and fairness of justice*), (CEPEJ)(2003)7 rev., 2003. november 13.).

⁽¹⁰⁾ COM(2008) 840 végleges.

⁽¹¹⁾ 2006. április 30.

⁽¹²⁾ COM(2009) 313 végleges.

⁽¹³⁾ HL C 228., 2009.9.22., 14. o., valamint HL C 325., 2006.12.30., 43. o.

4.1.6. **A gyermekek jogainak** jobb védelmére vonatkozóan az EGSZB különböző véleményeket ⁽¹⁴⁾ fogadott el, amelyekben amellet szál síkra, hogy az EU tartsa tiszteletben a vonatkozó nemzetközi szerződéseket, valamint hogy dolgozzanak ki egy olyan stratégiát, amelynek célja, hogy a tagállamok sürgősen teljesítsék a vállalt kötelezettségeket, amelyek a gyermekek jogai területén európai és nemzetközi szinten érvényben vannak, különösen az ENSZ gyermekjogi egyezménye keretén belül.

4.1.7. Az EGSZB hangsúlyozni kívánja a **sokféleség és a kiszolgáltatott helyzetben levő személyek védelme** tiszteletben tartásának fontosságát. A sokféleséghez kapcsolódó kihívások a kisebbségek különböző típusaira (például a romákra) és számos bevándorló származású személyre vonatkoznak.

4.1.8. Az EGSZB nemrég több véleményt is elfogadott a hátrányos megkülönböztetést tiltó jogszabályok megerősítése érdekében, ⁽¹⁵⁾ azt javasolva, hogy fejlesszék a megkülönböztetés, a rasszizmus, az erőszak, a homofóbia és az idegengyűlölet elleni küzdelem eszközeit. A civil társadalom lényeges szerepet játszhat a közösségi jogszabályok gyakorlatban történő megfelelő alkalmazásában.

4.1.9. Az Alapjogi Charta életbelépésével az Európai Unió új jogalapokkal rendelkezik majd a **szociális és munkajogok védelméhez**. Az EGSZB a későbbiekben új kezdeményezéseket fogad el az e jogok védelmének megerősítését célzó uniós politikák kialakítása tekintetében, és azt ajánlja az Európai Bizottságnak, hogy a munkavállalók szociális és munkajogait vegye fel a kiemelten kezelendő kérdések közé.

4.1.10. Az EU az új technológiák és új információk rendszerek felhasználásán alapuló **határbiztonsági és védelmi politikák** kidolgozásán munkálkodik. Figyelembe kell venni ezeknek a politikáknak az etikai és a jogi oldalt érintő következményeit a **sze-mélyes adatok és a magánélet védelmével** kapcsolatban.

4.1.11. Az EGSZB úgy véli, hogy a szervezett civil társadalom nemzeti és európai szinten a személyes adatok védelmével megbízott hivatalokkal és az ombudsmanokkal együttműködésben részt vehetne az értékelésben, hogy betartassák a **célorientáltságra, az arányosságra, a legitimitásra, a biztonságra és az adatkezelés titkosságára vonatkozó elvet**.

4.1.12. Az európai civil társadalommal folytatott számos konzultáció kihangsúlyozza, hogy a mozgás szabadságára aránytalan biztonsági intézkedések vonatkoznak, mint ahogy a biometrikus azonosítóknak az úti okmányokba való bevezetése és a rádiófrekvenciás azonosítási technológiák (RFID) alkalmazása is az lenne. Az EGSZB véleményében ⁽¹⁶⁾ úgy ítélte meg, hogy az „RFID nem kérielt technológia”, és veszélyt jelenthet az alapvető emberi szabadságjogokra.

4.1.13. A stockholmi programnak számolnia kell azzal, hogy a technológiák gyors fejlődése miatt új politikai és jogi kezdeményezések elfogadására lehet szükség, amelyek a – különösen a személyes jellegű adatok védelmével kapcsolatos – alapvető jogok védelmére vonatkoznak. Az Európai Bizottságnak az információk technológiák használatához kapcsolódó jogokról és a használatból eredő kockázatokról **tájékoztató és tudatosító kampányokat** kell indítania.

4.1.14. A közelmúltbeli európai parlamenti választások alacsony részvételi aránya nyilvánvalóvá tette, hogy számos európai polgár nincs megelégedve sem az európai polgárság minőségével, sem az EU bizonyos politikáival. Az EGSZB támogatja azt az Európai Bizottság által kitűzött célt, hogy jobb szintre emelje **az európai polgárok** demokratikus életet és **aktív részvételét**. A tagállamok polgárainak a közösségi politikák iránti növekvő közönyével szemben az EGSZB olyan cselekvések sorozatát ajánlja, amelyek az aktív európai polgárság gyakorlására ösztönöznek. Az EGSZB támogatja, hogy az európai parlamenti választásokat a május 9-i héten tartsák, és hogy a jelöltállításnak, a választási kampányoknak és programoknak kevésbé nemzeti, és **inkább európai** jelleget kölcsönözzenek.

4.1.15. Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy ki kell szélesíteni demokráciáink alapját azáltal, hogy abba új, jogokban és köteleességekben egyenlő polgárokat integrálunk. A nemzeti és az európai állampolgári jogoknak le kellene fedniük a nemzeti, etnikai, valósi vagy kulturális hovatartozásbeli különbségeket, amelyek részben a bevándorlásból fakadnak.

4.1.16. Az EGSZB kidolgozott egy, a Konvenció figyelmébe ajánlott saját kezdeményezésű véleményt, ⁽¹⁷⁾ amelyben kihangsúlyozta azt a lehetőséget, hogy **európai állampolgárságot lehetne adni azoknak a harmadik országból származó személyeknek, akik tartósan állandó lakhellyel rendelkeznek**. Az EGSZB azt javasolja az EU intézményeinek, hogy vegyék figyelembe ezt a javaslatot a stockholmi programban.

4.2. *A polgárok életének megkönnyítése – a jogérvényesülés Európája*
A jogok és az igazságosság biztosítása a világra nyitott Európában

4.2.1. **Bírósági határozatok kölcsönös elismerése**

4.2.1.1. Az EGSZB üdvözli a kölcsönös elismerésre tett erőfeszítéseket, amely az európai igazságügyi térség kialakításának továbbra is egyik lényeges eleme. Ezeknek az erőfeszítéseknek összeegyeztethetőnek kell lenniük az egyes tagállamok igazságügyi hagyományaival, és biztosítaniuk kell a szabadság és felelősség térségének a megerősítését. Az Uniónak közös normatív alapot kell teremtenie. Másrészt viszont a kényszerítő rendszerek összességét – mind a közösségi, mind a tagállami normák szintjén – jogi korlátozásoknak kell alávetni, hogy a visszaélések mindenféle lehetőségét távol tartsuk: a normák semmiképpen sem veszélyeztethetik a szabadságjogokat és az emberi jogokat, és biztosítaniuk kell a polgári és szociális jogok védelmét.

⁽¹⁴⁾ HL C 325., 2006.12.30., 65. o.

⁽¹⁵⁾ HL C 182., 2009.8.4., 19. o. és HL C 77., 2009.3.31., 102. o.

⁽¹⁶⁾ HL C 256., 2007.10.27., 66. o.

⁽¹⁷⁾ HL C 208., 2003.9.3., 76. o.

4.2.1.2. A kölcsönös elismerést ki lehetne terjeszteni az eddig még nem szabályozott területekre, mint például az örökösödési és a végrendelkezési rendszerekre, a vagyoni jogi rendszerekre és a párok különválásának vagyoni jogi következményeire, valamint az Unió polgárainak mindennapi életéhez kapcsolódó területekre. A kölcsönös elismerést alkalmazni kell a tagállamokban hivatalosan elismert élettársi viszony valamennyi formájára.

4.2.1.3. A polgári jog terén meg kell szüntetni a végrehajthatóvá nyilvánítási eljárásokat, amelyek révén a tagállamokban meghozott polgári és kereskedelmi jogi határozatokat végrehajjták, valamint ki kellene terjeszteni a kölcsönös elismerést a le nem fedett területekre. A büntetőjog terén az eljárás valamennyi szakaszában folyamatosan alkalmazni kell ezt a kölcsönös elismerés elvét. Ugyanígy ki kell terjeszteni ezt az elvet az áldozat- és tanúvédelmi intézkedésekre, valamint a joggyakorlástól való eltiltás esetére.

4.2.2. A kölcsönös bizalom megerősítése

4.2.2.1. A két jogrendszer közötti kölcsönös bizalom erősítése érdekében az igazságügyi személyzet képzését meg kell erősíteni és támogatni kell közösségi eszközök kidolgozása révén. Az igazságügyi tisztviselők közötti cserét ösztönözni és támogatni kell, mind az igazságügyi fórumok, a szakemberek különböző hálózatai közvetítése, mind az Erasmushoz hasonló rendszerek megvalósítása révén. A kommunikáció javítása és a bevált gyakorlatok átadása érdekében előnyös volna megerősíteni az Európai igazságügyi fórumot.

4.2.2.2. Folytatni kell, és meg kell erősíteni a kölcsönös bizalom helyreállítására irányuló intézkedéseket az igazságügyi személyzet szakmai továbbképzési programjainak határozottabb – különösen pénzügyi – támogatása, valamint a szakemberek hálózatának fejlesztése révén. E cselekvéseket a bevált gyakorlatok cseréjének és az igazságügy modernizálása terén született innovatív projektek kidolgozásának kell követnie.

4.2.3. Az igazságszolgáltatáshoz történő hozzáférés megkönnyítése: prioritás

4.2.3.1. A büntetőjog terén a bírósági határozatok kölcsönös elismerésének javítása érdekében történő európai szintű cselekvéseknek nem kizárólag a terrorizmusra, a szervezett bűnözésre, valamint az Unió pénzügyi érdekeinek sérelmére kellene összpontosítaniuk, hanem olyan jelenségekre is, amelyek megsértik az emberi jogokat és az alapvető szabadságjogokat. A tagállamok polgárainak az Unió határain belül történő növekvő mobilitása sérülékennyé teszi őket a megkülönböztetéssel és a visszaélésekkel szemben, mind a magánéletben, mind a munkahelyükön.

4.2.3.2. Az Uniónak azon kell dolgoznia, hogy megerősítse a jelenlegi költségmentességi szabályozást, elektronikus eszközöket mozgósítson (e-igazságügy) ⁽¹⁸⁾ azokban az esetekben, amikor alkalmazásuk szükséges, valamint különös figyelmet fordítson arra, hogy a polgárok hozzájussanak az igazságügyi fordításhoz

és tolmácsoláshoz. Ugyanígy erőfeszítéseket kellene tennie a köziratok és dokumentumok hitelesítésére vonatkozó formai követelmények egyszerűsítése érdekében. Szükség lesz arra, hogy fokozzák a bűncselekmények áldozatainak támogatását a határon átnyúló ügyek vonatkozásában.

4.2.4. Az igazságügyi körök szerepe a gazdasági tevékenység támogatásában

4.2.4.1. Javítani kell a bírósági határozatok végrehajtását, többek között európai bankszámla-letiltási eljárás bevezetése révén. A kötelmi jogi közös referenciakeret kialakítására irányuló munkák felhasználhatók a jövőbeni jogalkotási javaslatok során, szerződésmenták dolgozhatók ki, valamint fakultatív európai rendszerek kerülhetnek bevezetésre a belső piac világosan meghatározott területein („28. rendszer”). Folytatni kell a biztosítási szerződésekre és a társasági jogra alkalmazandó jog harmonizációját.

4.2.4.2. A jog érvényesülésén alapuló európai térségnek, különösen válságidőszakban, nem csupán a gazdasági tevékenység jó működését kell támogatnia a belső piacon, hanem a gazdasági szereplők társadalommal és saját munkavállalóikkal szembeni felelősségvállalását is. A pénzügyi és gazdasági válság kontextusában fontos megerősíteni a szolidaritási kapcsolatokat az államok, a gazdasági szereplők és a polgárok között, valamint tiszteltetni tartani ez utóbbiak méltóságát és jogait.

4.2.5. Az Unió nemzetközi jelenlétének erősítése az igazságügy terén

Elsőbbséget kell biztosítani a jogállamiság előmozdításának az egész világon, különösen a szomszédos országokban és azokban, amelyekkel az Unió közös gazdasági, szociális és biztonsági programot működtet, valamint jelentősen meg kell erősíteni az Unió által alkalmazott együttműködési és támogatási eszközöket az igazságügy terén a harmadik országok vonatkozásában.

4.3. A védelmet nyújtó Európa A polgárainak védelmet nyújtó nyitott Európa jogi kerete és elvei

Az EGSZB kedvezően fogadja az Unió belső biztonságára vonatkozó stratégia kidolgozását, mely folyamatnak a köz- és a magán-szereplők széles köréhez kell fordulnia. ⁽¹⁹⁾ A civil társadalom részvétele biztosítani fogja a toleranciát, a párbeszédet és az együttműködést, és nem pedig a kirekesztést, a félelmet és a gyanakvást alapuló perspektíva kiemelt szerepét a tagállamok vagy harmadik országok polgáraival szemben. Garantálni fogja azon szabadságjogok és alapvető jogok védelmét is, amelyek a legsebezhetőbbek az ellenőrzési és kényszerítő eszközök alkalmazásával szemben, mely egy demokratikus civil társadalom hiányában diszkriminatív és visszaélésszerű lehet. A belbiztonsági stratégiát ki kell egészíteni egy, az európai igazságügyi rendszerek működésének értékelésére irányuló európai stratégiával.

⁽¹⁸⁾ Az EGSZB 2009. szeptember 30-i véleménye a következő tárgyban: A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak: Úton az európai e-igazságügyi stratégia felé, előadók: Jorge Pegado Liz (HL C 318., 2009.12.23., 69. o.).

⁽¹⁹⁾ HL C 318., 2006.12.23., 147. o. és HL C 211., 2008.8.19., 61. o.

4.3.1. Megerősített eszközök

4.3.1.1. A rendőrségi együttműködésnek magában kell foglalnia a rendőrségi dolgozók képzését, oktatását. Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége rámutatott arra, hogy a rendfenntartó erőkhöz kemény és agresszív fellépése a hátrányos megkülönböztetés egyik fő forrása. Az ilyen gyakorlatok korlátozása érdekében lépéseket kell tenni a leírt magatartás elleni fellépésre és a közvélemény rendőrségbe vetett bizalmának visszanyerésére. ⁽²⁰⁾

4.3.1.2. A belső biztonság garantálásához szükséges technológiai eszközök mozgósítása nem valósulhat meg a polgárokkal és a civil társadalommal kapcsolatos alkalmazásuk átláthatóságának és felelősségének biztosítása nélkül.

4.3.2. Hatékony politikák

4.3.2.1. Szükségesnek bizonyul, hogy a határokon átnyúló bűnözéssel kapcsolatos prioritások magukban foglalják a védelem jogosítványainak megerősítését is, az ártatlanság védelmének védelmére és az előzetes letartóztatásra (a letartóztatás időtartama, valamint indokainak felülvizsgálata) is kiterjesztve a közös minimális biztosítékokat. A bűncselekmények elleni küzdelmet célzó intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk az arányosság elvét. Ezeket a kezdeményezéseket megfelelő eszközök révén kell kidolgozni és támogatni, például egy cselekvési terv keretében, és utókövetés tárgyát kell hogy képezzék különösen azokban a helyzetekben, amelyek eddig problematikusnak bizonyultak (terrorista tevékenységekkel gyanúsított személyek kezelése).

4.3.2.1.1. Ami a határok ellenőrzését és őrzését illeti, különösen a kiszolgáltatott személyek és csoportok védelme tekintetében, a tagállamokra háruló alapvető tengerbiztonsági követelményeknek elsőbbséget kell élvezniük a tengeri határok ellenőrzésével és őrzésével kapcsolatos követelményekkel szemben.

4.3.2.1.2. A közös európai schengeni vízum, melyet esetleg közös konzuli hatóság állítana ki, biztosíthatná az összes kérelmezővel szembeni egyenlő bánásmódot. Az állampolgársággal kapcsolatos feltételezett kockázatok vizsgálata helyett azonban egyre inkább az egyéni kockázat értékelésével kellene foglalkozni – ez pozitív előrelépés lenne, ami megelőzné a kérelmezőkkel szembeni visszaéléseket és megkülönböztetéseket.

4.3.3. Közös célkitűzések

4.3.3.1. A belső biztonsági stratégiának azokra a fenyegetésekre kell összpontosítania, amelyek nem részesültek kellő figyelemben. Egyértelmű prioritást kell adnia a gyűlölet, a rasszizmus, az idegengyűlölet és az antiszemitizmus elleni küzdelemre vonatkozó aktív intézkedéseknek. A használt eszközöket nem kizárólag a biztonság területére kell kidolgozni, hanem gazdasági, szociális, kulturális és oktatási területekre is kiterjedhetnek, megelőző jelleggel.

A belső biztonsági stratégia elsőrendű szerepet kell hogy biztosítson az átláthatóságnak és a korrupció elleni küzdelemnek,

mivel a korrupció aláássa a polgárok közintézményekbe vetett bizalmát, valamint a demokratikus folyamatot mind nemzeti, mind pedig európai szinten.

4.3.3.2. A terrorista fenyegetések csökkentése érdekében az EU-nak meg kell kettőznie erőfeszítéseit a kultúrák és vallások közötti párbeszéd európai modelljeinek előmozdítására, melyek megakadályozhatják a közösségek, csoportok és szervezetek elszigetelődését és radikalizálódását az Unió határain belül és azokon kívül. Bármilyen hatékonyak legyenek is, a belső biztonsági intézkedések csak a terrorizmus jelenségének következményeivel és nem az okaival foglalkoznak. Elengedhetetlenül fontos tehát egy páneurópai párbeszéd beindítása, mely lehetővé teszi e modellek meghatározását, ezt követően pedig Unió általi aktív előmozdításukat a tagállamokkal való együttműködésben.

4.4. Dinamikus bevándorlási politika

4.4.1. Az elkövetkező évek egyik fő prioritása a bevándorlási politika megvalósítása lesz, az Európai Bevándorlási és Menekültügyi Paktum keretében meghatározott célkitűzések alapján. Az Európai Bizottság által meghatározott prioritások között szerepel a bevándorlás átfogó megközelítésének megszilárdítása.

4.4.2. Az EU-nak javítania kell a származási országokkal folytatott párbeszédet és együttműködést. Az EGSZB javasolta, ⁽²¹⁾ hogy az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya, valamint a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Egyezségokmánya alapján az EU a külpolitika keretében segítse elő egy, a migrációra vonatkozó nemzetközi jogi keret létrejöttét. E nemzetközi jogi keretnek magában kellene foglalnia az ILO fő egyezményeit és az Egyesült Nemzetek valamennyi migráns munkavállaló és azok családja jogainak védelméről szóló nemzetközi egyezményét, melyet – a ratifikálás mellett sikkra szálló saját kezdeményezésű vélemény ⁽²²⁾ elfogadása ellenére – még mindig nem ratifikáltak az EU tagállamai.

4.4.3. Ahhoz, hogy az európai bevándorlási politika hozzájárulhasson a származási országok fejlődéséhez, az EU és a származási országok közötti megállapodásokat a kölcsönös érdekek mentén és a bevándorlók jogainak tiszteletben tartása mellett kell megkötöni. Az EGSZB véleménye szerint a mobilitásról szóló megállapodásoknak meg kell akadályozniuk, illetve kompenzálniuk kell az agyelszívást. Ahhoz, hogy a körkörös bevándorlásnak pozitív kapcsolata legyen a fejlődéssel, rugalmasabbá kell tenni a jogszabályokat a befogadás és a tartósan állandó lakhellyel rendelkező státusz terén az önkéntes hazatérés előmozdítása érdekében anélkül, hogy a bevándorlók elveszítenék tartózkodási jogukat.

4.4.4. A harmadik országokkal való együttműködésnek nem kizárólag az illegális bevándorlás kezelésén, a hazatelepülésen és a határok ellenőrzésén kellene alapulnia, mégoly fontosak legyenek is, és az ezen országokkal kötött megállapodásoknak valamennyi fél érdekét tekintetbe kellene venniük: a bevándorlókét alapvető jogaik tiszteletben tartása végett, és hogy igazságos elbánásban részesüljenek, a származási országát, hogy a bevándorlás pozitív hatással legyen foglalkoztatási és szociális fejlődésükre, valamint az európai befogadó társadalmakét.

⁽²⁰⁾ Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége, 2009, *The Stockholm Programme: A chance to put fundamental rights protection right in the centre of the European Agenda*. 6–7. o.

⁽²¹⁾ HL C 44., 2008.2.16., 91. o.

⁽²²⁾ HL C 302., 2004.12.7., 49. o.

4.4.5. Az EGSZB úgy véli, hogy a bevándorlás átfogó megközelítésének egyik gyenge pontja éppen az, hogy az Európai Unió nehezen tér át az általános politikai vitákról a közösségi módszer szerinti konkrét, a szerződésekben előírt hatásköröket tiszteletben tartó jogalkotási kezdeményezések elfogadására.

4.4.6. Az EGSZB nem osztja azt az álláspontot, mely szerint az európai bevándorlási politikáknak a körkörös migráción kell alapulniuk. Nyilvánvaló, hogy a migrációs projektek egy része átmeneti, és bizonyos esetekben körkörös jellegű, a tapasztalat azonban azt mutatja, hogy azok nagy része állandó vagy hosszú távra szóló. Az európai politikáknak és jogszabályozásnak ennél fogva elő kell mozdítania az emberi jogok tiszteletben tartását, a bevándorlók jogi státuszának biztonságát, az integrációt és a családegyesítést.

4.4.7. Az EGSZB egyik legutóbbi véleményében ⁽²³⁾ úgy ítélte meg, hogy a bevándorlásra vonatkozó politikának és jogalkotásnak teljes mértékben tiszteletben kell tartaniuk minden személy emberi jogait, valamint az egyenlő bánásmód és a megkülönböztetésmentesség elvét.

4.4.8. Az EGSZB nem ért egyet az „illegális bevándorlás” kifejezés használatával, és más európai szereplők, így az Európa Tanács parlamenti közgyűlése és az Európai Parlament álláspontját osztja, akik a „**szabályellenes bevándorlás**” és „iratok nélküli bevándorlók” kifejezést részesítik előnyben, elkerülendő a bevándorlás és a bűnözés közötti hamis relációt.

4.4.9. Jóllehet nem legális a szükséges dokumentumok és engedélyek nélkül belépni egy állam területére, az, aki ezt megteszi, nem bűnöző. Az illegális bevándorlás és a bűnözés között számos médiában és politikai beszédben felállított kapcsolat nem felel meg a valóságnak, és félelmet, illetve idegengyűlöletet gerjeszt a befogadó állam lakossága körében.

4.4.10. Az EGSZB támogatja, hogy az Európai Bizottság kiemelt helyen kezelje a **visszatérésről szóló**, 2010 decemberében hatályba lépő 2008/115. sz. **irányelvben** előírt garanciák és jogok nemzeti szintű alkalmazásának ellenőrzését.

4.4.11. Az EGSZB egyetért az Európai Bizottság azon javaslatával, hogy „közös normákat határozzunk meg a nem kiutasítható illegális bevándorlók átvételére vonatkozóan”, valamint azzal is, hogy „a legalizálások végrehajtását illetően iránymutatást lehetne kidolgozni”. Az érintett személyek helyzetének rendezéséhez tekintetbe kell venni a társadalmi és szakmai meggyökeresedést, amint az az Európai bevándorlási és menekültügyi paktumban szerepel.

4.4.12. Speciális európai politika révén kell védelmet nyújtani az illegális helyzetben lévő, **kísérő nélküli kiskorúaknak**.

4.4.13. Az EGSZB osztja az Európai Bizottság álláspontját, mely szerint az Uniónak olyan közös keretet kell kidolgoznia, amely rugalmas rendszert biztosít a migránsok befogadásához, alkalmazkodva a nemzeti munkaerőpiacok szükségleteihez. Ugyanakkor úgy érzi, hogy az európai jogalkotásnak el kell kerülnie azon politikákat, melyek kizárólag a konjunktúrahelyzetben vagy adott időszakban lévő munkaerőpiac szükségleteire alapulnak, és amelyek úgy tekintenek a bevándorlóra mint munkaegységre és nem mint olyan személyre, akinek jogai vannak, és védelemre, illetve biztonságra van szüksége.

4.4.14. Az EGSZB támogatja az Európai Bizottságnak a munkavállalói migráció kezelésének javítása érdekében a **párbeszéd európai platformjának** felállítására tett javaslatát, melyen részt vennének a munkáltatók, a szakszervezetek, a tagállami munkaügyi hivatalok, a munkaközvetítő ügynökségek és más érdeképviselek. Az EGSZB lehetne az az európai intézmény, mely – az **Európai Integrációs Fórum** mintájára – otthont adna a platform tevékenységeinek.

4.4.15. Az EGSZB több alkalommal is hangsúlyozta, hogy a befogadással kapcsolatos közös európai szabályozásnak az ágazati szabályozás helyett átfogó és horizontális jellegű jogi keretből kellene állnia. ⁽²⁴⁾

4.4.16. Ugyanakkor jelenleg az Európai Bizottság különböző ágazati jellegű irányelvjavaslatokon dolgozik. Az Európai Tanács a közelmúltban fogadta el a **kék kártyáról szóló irányelvet**, ⁽²⁵⁾ mely kizárólag a „magasan képzett”-nek tekintett migráns munkavállalók és családtagjaik számára ír elő gyorsított és rugalmas eljárást a befogadás terén, ami hátrányosan megkülönböztető elbánást vonhat maga után a magasan képzetteknek tekintettek és a többiek között (akik külön irányelvek tárgyát fogják képezni). Ezen túlmenően az irányelv jelentős mértékben a tagállamok belátására bízta a feltételek és a kék kártya által biztosított jogok meghatározását és részletezését.

4.4.17. Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy a bevándorlás európai szabályozásának ágazati megközelítését **közös** horizontális jogi **keret (európai státusz)** kell hogy kísérje, mely biztosítja a bevándorlók jogainak és szabadságjogainak tiszteletben tartását és védelmét Európában, szakmai kategóriáiktól, jogi státuszuktól vagy adminisztratív helyzetüktől függetlenül.

4.4.18. Az Európai Bizottság keretirányelvre vonatkozó javaslatot dolgozott ki a bevándorlók jogairól, melyet eddig még nem hagyott jóvá a Tanács. Az EGSZB véleményét ⁽²⁶⁾ dolgozott ki az irányelvjavaslattal kapcsolatban, melyet reményei szerint tekintetbe fognak venni a Tanács munkái keretében.

4.4.19. Az EGSZB elemezni fogja az Európai Bizottság **bevándorlási kódex** elfogadására vonatkozó javaslatát, mely egységes és hasonló jogokat biztosít a bevándorlók számára Európában, azonban helyteleníti, hogy ez a keretirányelv-javaslat visszavonását vonja maga után, ezért azt javasolja a Tanács jövőbeli elnökségeinek, hogy az irányelv elfogadásáig folytassák a munkát.

⁽²⁴⁾ HL C 286., 2005.11.17., 20. o.

⁽²⁵⁾ 50/2009/EK irányelv.

⁽²⁶⁾ HL C 27., 2009.2.3. 114. o.

⁽²³⁾ HL C 218., 2009.9.11., 69. o.

A **családegyesítéssel** kapcsolatban az EGSZB egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy „az irányelv felülvizsgálatára széles körű konzultációt követően kerülhet sor”.

4.4.20. Az EGSZB reméli, hogy az Európai Bizottság hamarosan zöld könyvet dolgoz ki abból a célból, hogy vitát nyisson az irányelvbe bevezetendő változtatásokról, mivel a 2003/86. sz. európai irányelv minimalista jellege miatt előfordulhat, hogy egyes nemzeti szabályozásokban nem lehet teljes körűen biztosítani ezt a jogot a harmadik országok állampolgárainak, amint azt az Európai Bizottság is megerősítette az irányelv nemzeti szintű átültetéséről készült jelentésében. ⁽²⁷⁾

4.4.21. Az EGSZB rendkívül elkötelezett az **integráció** előmozdítása irányában, és több saját kezdeményezésű véleményt is kidolgozott a voluntarista jellegű integrációs politikák EU-ban történő megvalósításának ösztönzésére, kétirányú megközelítéssel, a befogadó társadalom és a bevándorlók vonatkozásában egyaránt. Ez pozitív megközelítése az integrációnak, szemben egyes kormányok negatív megközelítésével, amelyek úgy tekintenek az integrációra, mint az egyenlőség előtt álló újabb akadályra és a hátrányos megkülönböztetés új eszközére.

4.4.22. Ahogy azt az Európai Bizottság kijelenti, az Uniónak, a tagállamoknak, valamint a helyi és regionális önkormányzatoknak fokozniuk kell erőfeszítéseiket, és nagyobb mértékben be kell vonni mind a befogadó társadalmat, mind pedig a bevándorlókat. Az Európai Bizottság és az EGSZB együttműködésének gyümölcseként nemrégiben létrejött az Európai Integrációs Fórum. Ez a civil társadalom és a bevándorlói szervezetek részvételének fóruma, melynek célja az európai integrációs politikák előmozdítása.

4.4.23. Az EGSZB támogatta a beilleszkedéssel kapcsolatos nyitott koordinációs módszer létrehozására vonatkozó javaslatot, és újabb vélemények kidolgozásával késznek mutatkozik együttműködni annak megvalósításában. Az Európai Bizottság számára „kívánatos lenne egy olyan együttes koordinációs mechanizmus kifejlesztése, amely egy közös referenciakeret felállításával nyújthat támogatást a tagállamok tevékenységéhez”, a következők révén: a bevált gyakorlatok meghatározása, az értékelési mutatók kidolgozása, más politikákkal való összekapcsolás, a civil társadalom bevonása az európai integrációs portál és fórum segítségével.

4.4.24. A fórum hozzájárulhat a gyakorlatok értékeléséhez, a mutatók kialakításához és az integrációs politikáknak az Unió más politikáival való összekapcsolásához is.

4.5. Menekültügy: közös és szolidáris terület

4.5.1. Európának késznek kell lennie arra, hogy a védelmező jogszabályozásnak és szolidárisabb politikának köszönhetően

méltoán fogadja a menedékjogot kérőket. A nemzetközi védelemre szorulóknak közül sokan illegális úton érkeznek a külső határokhoz. A hatóságoknak garantálniuk kell, hogy benyújthassák védelem iránti kérelmüket, és hogy azt a nemzetközi egyezmények, valamint a közösségi és nemzeti jogszabályok betartása mellett bírálják el.

4.5.2. Az EGSZB az utóbbi években több véleményt dolgozott ki egy közös menekültügyi rendszer kialakítása érdekében. ⁽²⁸⁾ A közös európai menekültügyi rendszer (KEMR) létrehozását a magas színvonal biztosítása mellett kell megvalósítani, a nemzetközi védelmi normák csökkentése nélkül. Semmilyen esetben sem kellene az egyes tagállamokban biztosított aktuális védelmi szintek csökkentésére használni a harmonizációt, melynek az elégtelen védelmi szintű tagállami szabályozás javítását kell majd szolgálnia.

4.5.3. A KEMR létrehozása érdekében a jogalkotás harmonizációját jelentős együttműködésnek kell kísérnie a tagállamok között. Ezt az együttműködést és szolidaritást javítani fogja az Európai Bizottság által javasolt **Európai Menekültügyi Támogató Hivatal**, mellyel egyetért az EGSZB.

4.5.4. Az új szabályozásnak lehetővé kell tennie a menedékkérők számára a munkaerőpiachoz és a képzéshez való hozzáférést, a szakosodott NGO-k által játszott szerep elismerését és ezek teljes körű hozzáféréseinek biztosítását a tevékenységükhöz kapcsolódó eljárásokhoz és helyekhez.

4.5.5. A dublini rendelet eljárásait módosítani kell annak érdekében, hogy a menedékkérők megválasztthassák azt az országot, ahol be kívánják nyújtani kérelmüket, szem előtt tartva a humanitárius okokat, valamint a családi, kulturális és társadalmi kötelekeket.

4.5.6. A kérelmekkel kapcsolatosan elfogadott határozatok jogorvoslat tárgyát képezhetik, és ez a jogorvoslat felfüggesztő hatályú kell hogy legyen az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélezési gyakorlatának megfelelően.

⁽²⁸⁾ HL C 204., 2008.8.9., 77. o., HL C 218., 2009.9.11., 78. o., valamint a következő EGSZB-vevények: *Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a menedékkérők befogadására vonatkozó minimumszabályok megállapításáról (átdolgozás)*, előadó: An Le Nouail Marlière (HL C 317., 2009.12.23., 110. o.); *Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre egy harmadik ország állampolgára, illetve hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról (átdolgozás)*, előadó: An Le Nouail Marlière (HL C 317., 2009.12.23., 115. o.).

⁽²⁷⁾ COM(2008) 610 végleges.

4.5.7. A menedékkérők és illegális helyzetben lévő bevándorlók fogva tartása a fogadó központokban még mindig gyakorlat az EU különböző tagországaiban. Az EGSZB ellenzi ezt a gyakorlatot, mivel úgy véli, hogy a fogadó központokban történő elzárásnak kivételes intézkedésnek kell lennie.

4.5.8. Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy az emberi jogok tiszteletben tartása elengedhetetlen feltétele a visszafogadási megállapodások harmadik országokkal történő megkötésének, és ellenzi,

hogy az EU vagy a tagállamok hazaszállítási vagy határellenőrzési megállapodásokat kössenek azokkal az országokkal, amelyek nem írták alá az emberi jogok védelmével kapcsolatos főbb nemzetközi jogi eszközöket.

4.5.9. Az EGSZB úgy véli, hogy **meg kell erősíteni a menekültügyvel kapcsolatos Európán belüli pénzügyi szolidaritást**; ennek érdekében az Európai Menekültügyi Alap növelésére és módosítására lesz szükség.

Kelt Brüsszelben, 2009. november 4-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke

Mario SEPI
